

913

Eugenia
pyramidalis

2004

798 42

ՆԱԼԷՆՏԷՅԻ ՔԱՅՈՒՐԻ

Իլլի Թապիաթա աշինա օլան տուեմին, ինսանլարըն ճահիլ հալէրինտէ, հայվանլարտան տախի աշաղը տէրէճէլէրտէ պուլունուպ, ֆէգաթ, ապլ ու ֆիրասէթի սայէսինտէ, քէսպի մալիւմաթ իյլէտիքճէ, մախլուգաթա սէրֆիրաղ սայըլապիլտիքտէն պաշգա, օլ քիւչիւք ճիսմի, զայիֆ հալի, վէ գըստա էօմըլունէ նիսպէթլէ կէջլէրէ գատար էիւքսէլիպ, այլար, երւ տըղլար վէ կիւնէշլէրի Թէֆթիշ ու Թէճէսուլա իտէրէք, էսրարը զահիրէյի քեայինաթա վազըֆ օլապիլ տիկին տախի, բանա կէօրէպիլէճէկի աշիքետար տըր:

Ինսան էվլատընըն ճէհալէթ իլէ քէմալէթ պապըն տա պուլունան ֆարգը, հայվանաթա նիսպէթլէ նէ գատար զիյատէ իսէ, սէատէթ իլէ սէֆալէթ պապընտա տախի, օ գատար զիյատէ տիր, զերա, հայվանաթա, ինսան գատար նէ տէրտ ու իլլէթէ միւպթէլա վէ միւսթախտ տիր, վէ նէ տէ սէատէթ ու սէֆալէթի, անըն գատար հիստ իտէպիլմէքտէ տիր:

Սէֆիլ ինսան, տօղուշունտան Թա էօլմէսինէ գատար, քէնտու քէնտույի իտարէ իտուպ, վէ կէչինէ պիլմէք իչին, տայիմա պիր մէտէտքետարէ, վէ եախստ պիր գլաղուղա միւհթաճ պուլունմադտէ տիր, զերա, հայվանլար կիպի, նէ գօլայըգլա, հէր քէնտույէ լաղըմ օլանը ֆարգ իտէպիլմէքտէ, վէ նէ տէ անլէր կիպի, պիր շիքթէթէ տախիլ օլմադսըղըն, տաղլարտա վէ օրմանլարտա, անճադ Թապիաթա մահսուլույլա կէչինէպիլմէքտէ տիր, էկէրչի, էջլէ Թայիֆէ վէ գափմլար տախի վար իսէլէր, անլէր տախի հայվան տէրէճէսինտէն էիւքսէքտէ տէիլ տիրլէր:

(913-42)

1789-87

Իմոտի պուհ հալտէ ինսանըն պիրինձի վէ գատիմի մէտէտքեարը վէ գլաղուղու, անձադ քէնտի ադլ ու ֆիրասէթի օլտուղուն քիմ ինքեար իտէպիլը :

Ինսան սէատէթի հալէ նայիլ օլապիլմէք իչին, քէնտուլէ լաղըմ օլանը պիլմէլի տիր, պիլմէք իչին օգու մալը տըր, օգու մադ իչին տախի, հէր պիր մալիւմաթը տէրձ իլէյէն պիր քիթապը պուլունմալը տըր, կէրչի տահա միւհլիֆլէր էօյլէ պիր քիթապ թէէլիֆ իթմէմիլէր իտէ տէ, օլ քիթապը Հադդ Թէալեա հաղըթլէրի, թա՛ ճիհանը իալդ իթտիկի իլք կիւն տէն պիղլէրէ կէօսթէրմիչ, եանի թապիաթ քիթապընը կէօղիւմիւղ էօնիւնէ վաղ իթմիչ օլտուղունտան, կէօղլէրի վէ ֆիքրի քէսկին օլան զաթլար, հէր կիւն վէ հէր սաաթ, հէր լիսան վէ հէր թապիր իւղրէ, սուրէ թինի չէքիւ, հէման ֆէտաքեարանէ օլարադ հէր քէսէ թէսլմ իթմէքտէ տիրլէր :

Օգուլալմ էօյլէ իտէ :

Չիւնքի, տիւնեանըն հէր թարաֆընըն ապ իւ հէվաձա վէ սայիր խուսուսձա թէէսիրի պիր տէյիլ տիր, չիւնքի տիւնեա բէք պիւյիւք օլուպ, չօք ինսան վէ բէք չօք տին, մէզհէպ, լիսան, ախլադ ու թաւ պիաթ վէ հիւքիւմէթ վար տըր, վէ թապիաթիլէ ինսանլար միլէթլէրէ թադսիմ օլունմուշլար տըր, չիւնքի ինսանլար եալընըղ եաչայամայըպ, շիրքէթ իւղրէ եաչամաղէ միւհլթաձ տըրլար, չիւնքի շու շիրքէթին հէր աղասը պէյնիտէ թարաֆէյի պիր միւնաւ սէպէթ պուլունուպ, վէ հէր աղա իտէ, տայիմա քէնտի մէնֆաաթը զաթիլէսի իչին գարչըսընտաքինի ալ տաթմաղէ չալըչաձադ տըր, չիւնքի միլէթլէրին շիրքէթի միսիլիւ, ումուձէն պագըլտըղը հալտէ, տիւն եատէ նէ գատար ինսան վար իտէ, ումուձի պիր շիրքէթէ տախիլ պուլունտուղու տէքեար տըր, վէ չիւնքի տայիմա ագըլը, ահմաղը վէ շաղքընը ալտա թա պիլտիքտէն պաղգա, ինսան թապիաթինտէ, հէր ան քէնտի ճինսինէ գարչը պիր հիւճիւմ վէ պիր թէարրուղ մէյլանը վար տըր, թապիաթիլէ, հէր ատէմ,

հէր միլէթ, վէ հէր շիրքէթ, քէնտուլի, եախօտ քէնտու մէնֆաաթընը հըֆղ ու վիգայէ իտէպիլմէք իչին, էհէմիլյէթտէն պուլունան քէմալէթի իտինմէլի տիր :

“Օրմանլար իչնտէ բէլնլէր, բէլնլէրին խաթընա ըիպէթ ետուպ, վէ գարչընլար իտէ, պիրպիրլէրին բարալալը կէմէտիքլէրի հալտէ, եալընըղ ինսանլար պիր պիրլէրին խաթիմ պուլունմադտէ տիրլէր :

Գաւեղ Վիլեմ :

Ըլա՛ ինսանը սահիւ քէմալէթ խալդ իթմէյիւ, քէմալէթ մէտրէսէսինտէ շակիրտլըք իթմէյէ միւհլթաձ պիր հալտէ խալդ իթտիքտէն պաղգա, հէր ինթաձ պիր հալտէ խալդ իթտիքտէն պաղգա, հէր ինթաձ տախի, հէր խուսուստա, վէ միւսալի տէրէձէտէ իսթիտատ վէ գապիլլէրէթ ինսան իթմէտի կինտէն, նէ հէր ատէմ մաքինաձը, հէքիմ վէ բէս սամ օլապիլմէքտէ տիր, վէ նէ տէ հէր մաքինաձը, հէր հէքիմ, վէ հէր բէսսամ այնի տէրէձէտէ քէսպի մէհարէթ իտէպիլմէքտէ տիր :

Պու սէօյլէտիքլէրիմտէն, հէր քէս քէնտի գուտ ըլթինտէն եօգարու իշէ գարըշտըղը հալտէ, տայիմա եա՛ քէնտունին, վէ եատա եէկտիլէրինին զարարընը մուճիւ օլուպ, վէ շիրաղէյի շիրքէթի ինսանլէյնին մուղայիրինտէ պուլունմասը իձապ իթմէղ մի :

Իկէր տիւնեատէ միլէթլէք ումուձէն գապուլ օլունմուշ պիր շէյ իտէ, պիղիմ տախի պիր միլէթ օլտուղունմուղ, վէ էկէր հէր միլէթ շան ու շէրէֆէ միւհլթաձ, վէ հէր սաաթ օղայրէթտէ օլմադ վաճիպէյի զիմմէթտէն իտէ, պիղիմ տախի շու ֆէրիղէնին խարէձինտէ պուլունմապաձաղըմըղ ալքեար տըր :

Միլէթլէք, ինսանըղըն իքինձի տէրէձէսի, պիւյիւք վէ միւհլթէրէմ լուղէթ :

Միլէթլէք, տիւնեայը շէն ու ապատ գըլան, վէ էմրի ֆապիլլէթէ բէվիլ ու զայրէթ վէրէն սըֆաթ :

Միլէթլէրին շէրէֆլէրի վէ գատու հայսիլլէթլէրի, էկէր, տինլէրի, մէզհէպլէրի, լիսանլարը, վէ հիւքիւմէթլէրի պուլունմադտէ իտէ, բէտտ իտէլիմ, զիրա, էն շէրէֆսիղ, վէ էն եապանի գալիմ ու թայիֆէ

վե միլլէթէրին տախի, քէնտուլէրի իշին, տինլէրի,
մէգհէպլէրի վե հիւքիւմէթէրի վար ալը :

Խայր, միլիթերին շան ու շերեֆերի պաշգա շեն
տէ օլմայուս, անճափ ինսանյէթ, մետենյէթ վէ
եախօտ ատապ ու թերպլէյ վէ ուլում ու մալիւմաթ.
լարը իւղերինտէ տիր :

Աթլէթիքային իւշ տիւրիւս խտարէ վար տըը . պիւ
րինձի հիւքիւսմէթճէ քի , զապիթան մարիֆէթիլէ ,
իքինձիսի մէղհէպճէ քի , բուհպան մարիֆէթիլէ իճ
րայէ կէլմէքտէ օլուպ , վէ իւչիւնձիւսիւ իսէ , առապ
ու թէրպիլէ վէ լուսաւորութիւն խտարէսի տիր քի ,
վիւճուտճա վէ բուհճա պիր շէյ օլմնյուպ , ֆէգալթ
վիւճուտուն վէ բուհուն մէնֆաաթը քէսիրէսինի տա
խի շամիլ օլտուղու սուրէթտէ , ալմիէր վէ ֆաղըլար
մարիֆէթիլէ իճրայէ կէլմէքտէ տիր :

Հէր միլէթտէ, բէք չօդ ատամլար, զապիթ վէ
րահիպ օլապիլմէքտէ խաւէր տէ, ալիմ վէ ֆաղըլ
ատէմ բէք աղ կէօրիւլէ պիլարիկինտէն, միլէթլէրին
սէատէթ ու սէֆալէթլէրի, եախօտ իդպալ ու իտպար
լարը, ալիմլէրինին վէ ֆաղըլլարրնն (առաքինի) լիա
դաթլարը տէրէճէսինէ վէ սոյլսընա թապի պուլուն
մագտէ տիր:

Սոսթանի օլմիլէթէ քի, խտարէյի ֆիքրլէսի ալիմ
լէր վէ ֆաղլըլար էլինտէ տիր . լաքին , եաղղգ օլմիլ
լէթէ քի, խտարէյի ֆիքրլէսինէ , զտպիթլէր վէ բա
հիպլէր գարըշմագտէ , վէ եախօտ էջլէ պիր էն միւ
հիմ , էն նազիք վէ էն գըլմէթլու խտարէսի ճահիլէր
էլինտէ գալմըշ տըր :

Լճեպա, շու եադընլարտա, էջըլե աճընաճադ հալե
տե պիր միլեթ վաճը մը տըր :

(Կ, ինքն դալէմիմ պուրատա պիրաղ տիթրէյէ-
րէք սիւքիւթ իւզըն տուրմալը տըր:

Լշտէ պիր միլէթ, եվլէթ հէմ վար տըր, վէ հէմ
աէ, հայըֆընը, պիզզաթ քէնտի միլէթիմ տիր :

Weyley :

Իլէրուտտէ կէօրիւրսիւնն :

Սիւսան, ես ուղւումու մէարիֆ իլահէսի Սիւսան,
կերչի սէնին խամին քիթապէթի Օսմանիէտէ հէման
հիչ թէլաֆֆուզ օլունմամը կիպի տիր, լաքին հիւք-
միւն հէր միլէթի շամիլ պուլընտուզունտան, հէր
լիսանտէ թապիրաթը սայիրէ իւղըն տայիմա թէղէք-
քիւր գըլընմագտէ սին: Իմտի, բընգ վէր ֆէքրիմէ,
թահրիք էլէ սինիրէրիմի, վէ գուվլէթլէնտիր գալէ-
միմի քի, շու սէֆիլ միլէթիմին ահվալը հաղըրէսինի
ճիւղիճէ նագշ ու պէյանէ միւգթէտիր օլտուգտան
սօնրա, ալիմէր վէ ֆաղըլար սայէսինտէ, նայիլ օլա-
պիլէճէկի ահվալը աթիյյէյի մէսուտէյի տախի, միւթ-
տէյէյէ պիլէյիմ:

Ի պէին, Սիւսան, ինտան էվլատորներն իզպայ ու իւս պար տէֆթերինի թուրթան օլ թէճէլլինին միւրասը միւհլիքինձէ, կէրջի ինսանը հայպանտան ֆարգ իթտի, քէն ալամէթի զահրէթէրտէն պիրբիսի տախի, կիւլմէք վէ աղլամագ օլուպ, ալէսսէվլյոյ հէր քէս կիւլմէյէ արղուքէչ պուլունմագտէ իսէ տէ, ես իւրլգաթըմ իգթիզասընտան, վէ ես տա վագթի հալին իճապըն տան օլարագ, կիւլմէքտէն զըյատէ աղլամաղէ մէյան ու իսթիտատըմ տէրքեար պուլունմաղին, օլ միւս թէհզի (գէվգէնիճի) ֆէլէք կիւլմէ տէ զամ տէյիլ, սէն շու պէնիւմ քէմանը գալպիւմ թէլլէրինէ էօյլէ պիր սուրէթտէ թօգսն քի, գալէմիսին հէր պիր սիյահ գաթրէսիլլէ պէրապէր, տէրտլէր թէսէլլիսի, վէ սէ ֆալըր միւթտէճիսի օլան կէօլ եաշարըմ գաթրէլէրի տախի տամըսարընլար: Հէմ պու պապտէ պէն եալը նրդ տէյիլ իմ:

«Կէրէլ, ղերուհ մակուգաթ իշխոսէ, ինսանլարը պարպարըտան
Ֆարգ իթտիրէն, քէնտի իղորաղ իլէտիկէ զոյրէթի աշգը ինսանլէթ տիր
Ֆէգաթ շու Ֆաղէթի տալէթ իլէշէն տաթի, իշարէթի մէհնամէթ շլան
ըիգգաթը գալը իւզըն տէօթիւն կէօզ Եաշլարը տորո: Ըօրա Պայըն:»

«Այ՛, եկելիք քիմիակերելին հիքսեթէֆան սանաթարը սու-
րեպիտե, շու միւպարեք ճեվէր (հեօղ եալը) պուզ կիպի եալ բե-
պիւնպիւն խոխ, ճեվէրին մեղպուրուն, բէք շօգ վազի, բէօնէի գալ-
պիմոյ, խեղալը մերգուռեմին պիր մէմպաի խեֆաի օլարաք, զիւ-
համոյ օլաճաղը աղբերաք խոխ:»

«Ահ, բուհուսման խօշ թէսէլիսի, կերէք աշգ ու շէֆգաթ, վէ կերէք զէվգ ու սէֆա, վէ տէրա ու միհնէթ եօլունտա, մուճիպի մէշագգաթ օլան պիր ինթիպար իւզրէ պուլունտուղումուզ հալտէ, տայիւ մա իմտաորմըդա եէթիշէն սէն սին (կէօղ եաշը)»^{Վէզա}

Ի վէթ Միւսա, պէն աղլամայը կիւլմէյէ թէր ճիհ իտէնէրոտէնիմ, իմաի արգու իտէրիմ, պիւթիւն միլէթիմին տախի գալպինտէ պուլունտան նալէ ու ֆէրէատ թէլէրինի թահրիք իյլէ. զիրա, սատըգ չը բաղըն պուլունտան Միւսիւ տը Լամարթին, սանքի պիղիմ իշին,

«Թա վագթի սէպալէթիմոն տէրտէրէ էսիր օլուպ, գալպիմոն իսէ ճէրէյան իտէն, գան եէրինէ կէօղ եաշարը պուլունտագտէ իքէն, ճէնապը Հադգ, օլ լւթֆտան տախի պէնի բէք շարուգ մահրում գըւա. բազ, գալպիմոնէ կէօղ եաշարըն տախի գուրութտու»^{Վէզա}

տէտիքտէն պաշգա, Լուսկ ֆէյլէսօֆ իսէ,

«Կէօղ եաշարը տէօթմէյէ, թէքէպիւլիւրինտէն նաշի հիճապ իտէն ա տէմի, թահգիր իտինիլ»

տէմիշ տիր:

Միլէթի խարապընա սէպէպ օլան խայինլէրին, աղլամագ նէ իտուկին պիլմէտիքտէն պաշգա, կիճէ կիւն տիւզ պէտխահլըղնտան նաշի կիւլէնլէր հագգընտա եմրին նէ տիր, եւ տէրալի Լուսկ:

«Միլէթիլէրին էն զիյատէ իգպալըղը», եւ միլէթիմ, սէն սին տէտիմ իսէ քիւսթահլըգ մը իթմիշ օլ տուամ աճէպ:

Հաշա, զիրա կէլմիշ զէմանտէ սէնին չէքտիկին ֆէլաքէթ ու մուսիպէթիլէրին պէյաննտան սարֆը նաղսր իտէլիմ, վէ կէլէճէք զէմանտէն խօշնուտ օլա ճաղըմըգ էմէլի գալիլմիզի սօնրայա պրագալըմ, ֆէգաթ շու շիմտիքի հալմիդտէն, թէլէքքի իթմէմէք միւմթին մի տիր:

Հայլար, պիղէր ինսանլարըն էն նատան վէ էն ահմագլարտանըգ, Հայլար, պիղէր իւրգաթըմըգտա անճագ տէրա ու միհնէթ իշին թախսիս գըրընմըղը, Հայլար պիղէր կիւնահլարըմըգ սէպէպինտէն, Լլա հըն վէ ճիւնահլարըմըգ եիւզիւնտէն բատիւհալարըն զաղապարընա միւսթահագգ պուլունտուղումուզ տուր, վէ նիհայէթ Հայլար, պիղէր ուղուրսուղարըն պէտ:

տուալարընա, վէ եալանճը պիւլիւճիւլէրին թըլըսըմ շարընա ուղըմըղ տըր տէյէմէյիգ, էվիլէթ էօյլէ պիր գապա սօֆուլուղու աալա գապուլ իտէմէյիգ: Հայլար, պիղիմ Լլահըմըգ տախի թէրպիլէլ միլէթիլէրին Լլա լահը օլուպ, պիղիմ տախի անլէր կիպի ագլ ու ֆիրա սէթիմիզ քէմալ մէրթէպէտէ պուլունտուղու հալտէ, քէնաի ֆէլաքէթիմիզէ անճագ սէպէպ, պիղալթ քէն տու գարնտաշարըմըգ օլտուղուն ինքեար իտէմէյիգ:

Իսէֆէնկիլ սահիշլը:

Պիր միլէթին խարապընա, խարիճտէքի տիւշմէն լէրոտէն բէք չօգ զիյատէ, պիղալթ քէնտուսի սէպէպ օլա կէլտիկի, գաճնղի էհլի բօլթիգպայէ մալիւմ տէ յիւ տիր:

Տուր ֆէլէք տուր, օլ սէնին գալիմանէ չարիւն ալ թընտա էղի վիւրէրէք կիթտիկին միլէթ, թէհի պիր միլէթ օլմայուպ, իլա էօյլէ տիգգաթէ վէ ինսաֆէ շաքեան պիր միլէթ տիր քի, աթալարը զիքրինէ, պիւ թիւն Լվրօպա էհլի ինսաֆլարը, ինսանլիյէթ մէղպա հընտա, հիւրմէթ ու ըրայէթ կիւնլիւքլէրի թիւթ տիւրսէլէր սէգա տըր:

Տուր զալըմ տուր, էկէր ան ու ֆէրէատ եէրտէ գալմայուպ, անճագ նարի ալամ իւզրէ եանըպ թու թուլմագաէ օլան պիկիւնահ գալպլէրին զայէթ իւլ զայէ խաֆիֆ պուլուլարընըն, բուլի աալմանէ չըգ մալարը աաթթտէն վէ հագգանլիյէթտէն իսէ, օլ սէնին հէլաքիսէ գատտ իթտիկին միլէթին ան ու զար լէրի տախի, արը ալէպայէ վէ թա հուղուրի Մէպաա նիյէ գատար վասըլ օլապիլմէսի պի իշթիպան տըր:

Հայլարն թարիլիլէրինէ, տէյիլ զիյատէ, իլա պիղղարուր եալընըգ սայիր միլէթիլէրին թարիլիլէրի գատար իթիմատ վէ իթիպար օլունմագ լաղըմ կէլ տիկի թագտիրտէ տախի, պիւթիւն տիւնեանըն շիւքրա նիյէթ քիւթիւքլէրինտէ, օլ միւպարէք Հայլ իսմի, ալթուսն եաղըլար իլէ եաղըլուպ, վէ քէնաի գանըն տան վէ ճանընտան պուլունտան Հայլարա իսէ, ճիւմ լէ թէրպիլէլ միլէթիլէր թարաֆլարընտան, իհթիրա

մաթը ֆայիգա օլունմադ ճայիզ տիր տէր իսէմ, խե-
թա՞ մը իշէմիշ օլունում աճէս :

Օճանն իթմէմ. զերա, Հայկ, սէրպէսթ վէ բիւս-
թախ Հայկ, քէնտի վագթինտէ, Բէլ կիպի պիր տին
սիզի, հէզարան քէզ թէօլպէլէր, ապա Մլաճ տէյու-
թանըմատըգտան պաշգա, ճիւմանի սուրէթտէ տա-
խի հիւքմի ճէպպարիսին գապուլէ իրթիքէապ խտէմէ-
տիկինտէն, « գալպիմէ վէ զամիրիմէ դարշը հարէքէթ
պիրլէ, պէնիմ կիպի սուտան վէ թօքրագտան եաքմա
պիր ինսան էվլատընա Մլաճ տէյուպ, վէ էօյլէ պիր
քէաֆիրին զերի հիւքմիւնտէ պուլունմագտէն իսէ,
սէրպէսթ էֆրէար իլէ մուգավէմէթ իտուպ, մէրաճէ
վէ գահրամանձա եւս էօլմէք վէ եւս տա էօլտիւրմէք
տահա էվլէա տըր ր տէյէրէք, ասկէրինն վէ գուվ-
վէթինին աղըղընա բաղմէն, հիւճիւմէ շէճիսնէ ճէ-
սարէթ պիրլէ, մէրգուժու գուվվէյի պաղըսուժնա
գուրպան իլէմէսի, քէնտի սատըգ էվլատլարընա աղ
շէրէֆ, աղ իպրէթ վէ աղ նասիհմթ մը տըր :

Հայլար, սիզ օ պապանըն էվլատլարը տէյիլ միսի-
նիզ, սիզ տայիմա զալըմըն զուլմուժնա հաքըրանէ վէ
ճահիլանէ սուրէթտէ թէհամմիւլ խտէճէքմիսինիզ :

Հայլար, սիզէր, գաճնի միւպարէք սէնէաէ, վէ
գաճնի բիւր ինսաֆ տէվլէթին զերի հիւմայէսինտէ
պուլունտուղունուղուն ֆարգընաա տէյիլ միսինիզ :

Հայլար, արթըգ պէօյլէ պիր միւնէվլէր վէ բիւր
ատալէթ տէվրտէ, պիր թագըմ Բէլլէրին ճէպը ու
զուլմիւլէ, Բաթրիքիսանէմիզտէ օթուրուպ, շիմ
տիյէ գատար եաքտըղլարը միսիլիւ, տին ու մէզէ-
պիմիզն էլէրինտէ պիր էյլէնձէ իտէրէք, մալիմիզէ,
ըրզըմըղա վէ ճանրմըղա հիւքմ իթմէլէրինէ, վէ Իլան
կիպի քէնտիլէրինէ թաքտըմալարընա, վահշի թայի-
ֆէլէր կիպի պօյուն էյիպ, իթաաթա իրթիքէապ խտէ-
պիլմիսինիզ :

Իշիմիզտէ էօյլէ միւրթէքիպլէր վար խտէլէր, պիզ-
լէրտէն կէրոժ տուրսուժլար, արթըգ օնլարա տավաճը
Հայկըն բուհն օլուն :

Եւս Բէպպ, օլ Հայկըն գանընտան, վէ ճանընտան
պուլունան միլլէթիմին սօյէյի Սալթանաթը Սէնիյէ-
տէ, պու վագթէ գատար հըֆը ու վիգայէսինէ ինս-
յէթ, վէ էսկի զէմանլարըն իգթիլասընձա, հէզարան
նէվլ ֆէլաքէթի պէտէվիյէտէն խէրաս պուլունուղ-
տան սօնրա, արթըգ շիմտի, էվլէթ արթըգ շիմտի,
եալընը քէնտի իշիստէ պուլունան պիր գաշ Սալթան
Սարգիսլէրին, վէ Սէրուժանլարըն բէնէլի զալիմա-
նէլէրինէ թէսլիմէ միւսաատէ պուլունաճաճմըսըն :

Եճգ, եւս Բէպպ, էճգ, պուլունտան սօնրա եւս օ
կիւնիւ պիր տախի շու մահըուն կէօղլէրիմիզէ կէօս-
թէրմէ, վէ եւս տա օլ կիւնի կիւնէշէրէ թէնպիհ
պուլուն քի, քէնտի զիյալարըլա պէրապէր, էօյլէ մու-
սիպէթէ պիր մէքէան օլաճագ գալպիմիզէ, պիր թէ-
սէլլի թապիլ պախշ իլէսին :

Սիւսա, պիր ֆամիլէատէ պիր չօճուգ էօլիւր, աղ-
լարլար. պիր իխթիյար էօլիւր աղլարլար. պիր առմ
եախօտ պիր հայվան տէրալէրէ էսիր օլմուշ կէօրիւ-
աիւքտէ, աճըրլար վէ աճընըլար. պուլունլարըն հէփի ին-
սան թապիլաթընըն շարթընտան պուլունտուղուն հալ-
տէ, տէօրթ պին սէնէլլէր իխթիյարլըգ, վէ պիր գաշ
տէ, տէօրթ պին սէնէլլէր իխթիյարլըգ, վէ պիր գաշ
սէնէլլէր թըֆըլըք հալլիտէ, ճէհալէթ բէնէլլէրինտէ
էսիր գալարագ, ճահիլէր էլլիտէն էճէլ շէրպէթինի
իլմէյէ մէճպուր օլմուշ պիր էհիլըրը, էհիլ նէճապէթ,
վէ ալիճէնապ միլլէթի, աճըրլըգ վէ աղլամագ ճայիզ տէ-
յիլ մի տիր. այրպ մը տըր. էօգսա շու թէսէլլէր տախի
մուժանաաթ խտէճէք պիր վահշի զալըմ վաթ մը աղը :

Վիւր, Սիւսա, վիւր, հարէքէթէ կէլիլիլէր սի-
նիրլէրիմ. տէօրիւլիւնլէր գալթըյի չէճիլլէրիմ, վէ
պուլուն թէսէլլի շու բիւր քէտէր գալպիմ :

Վըգասէրլէր, պանա հէմ տէրտ տէյիլմիսինիզ. պէ-
նիմ ֆիղանլարըմա հիստէմէնտ օլմագմըսընը :

Վճայիպ, պուլուն տա մը շիւքհէ :

Հայլար, պիզ օլ միլլէթիզ քի, ֆէլաքէթ բուղ-
կէարլարըլա տիւնեանըն հէր թէրաֆընա սիւրիւլիւպ,
արաղիսինէ ույմայսն ֆիտանլարըն, քէնտի թօփրագ-

լարը պերապեր կէօթիւրիւտիւկիւ միսիւլիւ, պիւլէր տախի քէնտի հիւլիլէթ, նիւվապիւ վէ սատապաթ թօփ-րադարմըլը պերապեր թաշարղըմըլտան, կերջի հէր թարաֆտա ֆիլիսէնիպ, քէօքէր սալմը վէ մէլիլէր վէրմիշիւ տիր. լաքին նիչէ եէրլէրտէ, մէզհէպէ ղուլում ու թէատտիլէր կէօրիւպ, վէ տիկէր թաշարֆտան տախի կէօթիլէրիլէն հիւլէ ու տէսիսէլէրէ ղարֆ օլմուշ, վէ նիչէ նիչէ հիւսնի մուամէլէլէրէ նիւլէլէրիմիլ ալտանտըլարընտան, ասարը միւէսսիլէլէրին, անձադ քիլիսէլէրտէ, չարշարտա, մէղարարտա վէ սօգադարտա պորադարադ, Նրմէնի իսմինի պաշգա իսմէրէ թէպաիլ իթմիշ օլտուգլարըն, աղլայսրադ կէօրմէքտէիլ:

Հայլար, պաշըձա Սէմալէրի Սահրուսէտէ Հայ գալապիլտիլէր, լաքին նէ հալտէ:

Ղգգասէր վէ Հայրէնասէր Հայ, իսթէր մի սին ահ-վալը հաղըրէմիղէ վագըֆ օլմադ: Ղէսսէվիլէ տէր խաթըր իլէ, էվէր եէրինէ գուլիպէլէր վէ պօարուլմ-լար. միւքէլէֆ քիլիսէլէր եէրինէ, ատի ուրէթտէ, վէ չօդ տէֆա ինլէր շէքլինտէ քիլիսէլէր. մանասթըր-լար հէմ խարապ հէմ պօրձլու. մէքթէպլէր, չօդ եէր-տէ սալթ իսմի վար ճիսմի եօդ. քէնտիլէր նէ օլտուգ-լարընտան պի խապէր, ղէնան թայիֆէմիլ իսէ. . . . սալթ պէհայիմ (հայլան) մէսապէսինտէ գալմը: Ստիլթ-լէրի չուլար բաշալլալար. եէտիլէրի սիյահ էթմէքլէր, էթ վէ սէպղէվաթ նատիրէն կէօրէպիլմէքտէ. սանաթ-լարը վէ իշլէրի, բէք գապա սուրէթտէ. թիձարէթէ իգ-թիտարլարը քեաֆի տէիլ, եաիստ մանիլէրի չօդ. ղի-րաաթ իսէ պիւթիւն պիւթիւն շէհալէթ բէնչէսին-տէ գալմը. քէօլիւլէր տայիմա շէհրիլէրէ պօրձլու. շէհրիլէր տայիմա պիրպիրլէրինի երգըպ, նէֆսանիլէթ-լէրինէ ֆուգարայը գուրպան իթմէքտէ. Ղաշնորդ-լարըն հալլէրի էն ղիյատէ աճընաձադ սուրէթտէ. ղիրա զաթէն քէնտիլէր ճահիլ, վէ էլլէրինտէ հէմ ճիսմանի վէ հէմ բուհանի պիր գուտրէթ օլտուղըն-տան, վէ թապիսթիլէ, պիր պիրինէ զըտտ պուլու-

նան թարաֆէնին պիրիսինէ մէլան իլէտիկինտէն, նէ հադդ թանըրլար, վէ նէ տէ շէրիաթ պիլլէրլէր, ան-ձադ թարաֆիլլըր, անձադ ղուլում, վէ անձադ մուա-րազա վէ Ռաթիլէսանէյէ թէշէքքիլէր մէձպուրիլէթի:

ՂՅ Սիւսա, պրանդ, շուրաճըգտա տախի պիրադ կէօղ եաշարը տէօքէիլմ:

Հայլար, էկէր թէճէլլի թարաֆընտան միլլէթի միլ հադդընտա պիր պիւլիւք ղաղապ իչին սիճիլ վէ-րիլիշ պիր կիւն վար իսէ, անձադ օլ կիւն տիւր քի, Ղաշնորդլարըմըլըն ճիսմանի մէսալիհէ գարըմալա-րընա միւսաատէ օլունմուշ տուր. էվլէթ, պիր միւ-լէթ իչին, պու ալէմտէ պունտան պիւլիւք հիչ պիր ղաղապ օլմադ: Ռուհպանլար տիւնէէվի իշլէրէ գա-րըմադ, տէհէթլու միւսաատէ, մուսիպէթէնձամ ուտուլ: Ղնձադ օլ սէպէպտէն միլլէթլէր վար տըրլար խարապ օլմուշլար. միլլէթլէր վար տըրլար մահվ օլ-մուշլար. վէ միլլէթլէր վար տըրլար հալա մուսիպէ-թին էքմէքտէ տիրլէր:

Ղէրէտէ սինիլ աթիլ միլլէթլէր. նէ հալէ տիւ-չար օլտունուլ Ռուլար. հալա պու կիւն վէ պու-սաաթ շէքտիկինիլ աֆէթլէր վէ տէօթիւկիւնիւլ գանլար նէ սէպէպէ մէպնի տիրլէր, Ղթալէալըլար, բուհպանլար եիւղիւնտէն տէիլ մի:

Ղա սիլ, Հայլար, պրադալմ եիւղէրձէ սէնէլէրի, շիմտի պու անտէ, պիր գաչ պյատան պէրու, ճանը ճանընըլտան, վէ գանը գանընըլտան պուլունան գա-րընտաշարընըլա, իքի գըսմա թագսիմ օլունարադ, շէքտիկինիլ տէրտ ու պէլալէրէ, իլիթտիկինիլ սիթէմ ու հադարէթլէրէ, վէ կէօթիւկիւնիւլ պարալարլը վէ վահշիլլէրէ, պիրիճիք սէպէպ, բուհպանլարըմը վէ ճիսմանի մէսալիհէ գարըմալար տէիլ մի տիր, տահա աջդ սէօլլէիլմ, Ռաթիլէսանիլ բուհպան կիւրուհինտէն պուլունմալար առէթի տէիլ մի տիր: Ղլաճ, աճէպա շու ուղուրսուլ առէթ չօդ վա-

գըթ տահա միրէթիմիզին մուսիպէթինի մուճիպ օլա ճափմը տըր . աճէպա սայէյի սէատէթվայէյի Սալթա-
հաթը Սէնիյէտէ , միլէթիմիզ քէնտույի շու բիւր
խաթար պաթըլյէթի պօյունտուրուղունտան աղատէ
գըլաճադ գատար տախի , տիրայէթ , պատիրէթ վէ
ղայրէթ իպրադ իթմէյէճէքմի տիր :

Բաթըլիքլէ կիպի ճիւմանի պիրմէսնէտի , բուհպան
էլինէ թէսլիմ իթմէք , ապա օգուումադ վէ եաղմադ
պիլմէյէն , վէ տիւնեայը զիյատէ սէվէն պիր առնէմէ ,
կաթուղիկոսըւգ Վթուունու թէսլիմ իթմէքտէն
Ֆարգը պիր շէյ մի տիր :

Սութըլ օլ միլէթէ քի , կրօնականլարը անճադ
կրօնական իշէրէ գարըշըրլար :

Սիւսա՛ , էկէր միլէթիմ հագգընտա գալպինտէ
ճիւղիճէ աճը վէ մէրհամէթ տույմադաթէ իսէն , բիշ-
թէյի պատիրէթինի թահրէք իլէ քի , ույանսըն շու
ղաֆլէթ ույգուսունտան , վէ սէպէպի էվլէլի ֆէլա-
քէթի օլան շու ուսուլի մուղերբէնին , պիր տէֆի չա-
րէսինէ միւսարասթ իլէյէսին :

Հայլար , միւթէմատիէն տիւչար օլտուղունուգ
ֆէլաքէթին էսաթըն ֆէհմ իլէտիքտէն սօնրա , զա-
լմ հիւքմոարլար հագգընտա , միւսիւ տը Վամարթի-
նին սէյլէտիկինի քէնտի թարաֆընըղա նագլ իտէրէք ,
վէ կէօղէրինիդաթէն եաչար տէօքէրէք , սիւալ իախնիզ
Վլա՛ հաղիւմիւլլան հաղըթթիլէրինէ , աճէպա օլ քէօր
իգպալըն էլինտէ պիր էյէնճէ օլուպ , բուհպանլարըն
զուլումունա էսիր օլարագ , քէնտի ինայէթի Վլահի-
եէսինտէն տուր պուլունմամըղա հիւքմ ու սիճիլ մի
պուլումումուլուր :

Սէրի մէյետուսիյէթ սիւալ :

Վարդապետէր , քահանայլար վէ վարժապետէր ,
միլէթիմիզին առապ ու թէրպլյէթի տիւմէնինի էլ-
լէրինէ ալմըլար , լաքին քէնտուլէրի զաթէն իլմ ու
հիւնէր նէ իտուկին պիլմէլէր :

Վճէպա միւսպալաղալմը սէյլէյօրում , աճէպա իֆ-
թիրա՛ մը իտէյօրում :

Հա՛ւա , հէր գայիտէյի քիւլլիյէտէ (ընդհանուր
կանոն) միւսթէսնա (զարտուղութիւն) պուլունտու-
ղու , ինքեար օլունամատըղը թագաիրտէ , սէյլէտիք-
լէրիմին սըհհէթինի քիմ ինքեար իտէ պիլլը :

Քեաճէքի միւսպալաղա՛ վէ իֆթիրա՛ օլա իտի :

Սիւսալաղա՛ մը , իֆթիրա՛ մը . աճայիպ , Հալէպ
օրտա իտէ արշըն պուրատա տէյիլմի տիր . չէլմէ
օրտա իտէ , պէնտի պուրատա տէյիլմի տիր : — Սիւս-
թէսնա պուլունտան էհլի լիյագաթ բուհպանլար վէ
միւտէրրիլէր , սիղէր պիր թարաֆա չէքիլիպ , էկէր
հագգանիյէթէ բիայէթի քեամիլէնիզ տէրքեար իտէ ,
ֆէրեատ ու իշթիքեամէ հիսսէմէնտ օլունուգ —
Իսթանպօլ կիպի աղիմ , վէ միլէթիմիզի միլէլի սայիւ-
րէյէ թագալիմ իլէյէն պիր մէմէքէթտէ , բուհպանլա-
րըմըղն գատար ու հայսիյէթինի թանըմադ իսթէրմի-
սինիզ . ախլամտա սապահտա գերեզմանատունլարա՛
գօշունուգ , մէքթէպլէրի կէղնիզ , վէ 1861 սէնէսի
օգոստոս 2 տէ , հայըֆլար . տուր գալէմիմ տուր պիրադ .
.....
.....

միւհթէրէմ բէիպէրի վէ ադ սագալը բիրլէրի պէրա-
պէր օլտուղու հալտէ , Համագումար ժողովտա վէր-
տիքլէրի օլ քիւֆիւր նէվլինտէն օլուպ , վէ տինիլլէրի
տախի լիսանընտան չըգըպ , վէ իմանըղարըն տախի
գուլաղլարը իշթմէմիշ օլտուղու պիր վճիռէ տիգ-
գաթ իտինիզ :

« Իլի՛ իլէ օլան եէմին , եէմին սայըլմաղ իմիշ » :

Քիւֆիւր , քիւֆիւր , քիւֆիւր :

Իշթիլիզ , Հորհալիլէր , Վամբօնայիլէր , Ոսկե-
բէրանլար , Պօսիւլէլէր վէ Ֆէնէլօնլար , շու եէնի
վարդապետութիւնու վէ շու չաստուածաբանութիւ-
նու գարար վիրէն , պիր կրօնական Համագումար ժո-
ղով բէյիսի տիր իշթիլիզ :

Սէգբիւր տէհհէթամիզ գարարը գապուլ վէ թաս-
տիգ իտէն բուհպանլարըն էն միւհթէրէմ վէ
էն միւսինիլէրի իտէ , կիւնէ՛ , տէվրանըն վէ հարէ-

քէթինի թէպտիլ խլէ արթը . զերա , ագլ ու ֆերքէ մուղայերի հալէր կէօրմէքտէյիլ . 150 սէնէ էվլէ կիւյա պիրիսինին եւ լիւանընտան վէ եւ տա գալէ մինտէն չըգմըլ օլան , կէօրկէ նէվլնտէն պիր Նըվէուէն իսմինի իշիթտիքճէ , տիթրէմէյէ պաշտաղը շէօյլէ տուրտուն , « պէն տինիսի , վէ պէն միլլէթիսի սէվտի կիմ իշիւն , շու նգովքուն ուղըունա սէր ու ճանըմը ֆէտա իթմէյէ հաղըրմ » տէյէրէք , ագ սագալարըն տան աշաղը , ինճու թանէսի կիպի եաշար տէօք մէքտէ տիր :

Իմնա , միլլէթ ալթ իւսթ օլուր իմիշ , զարարը եօգ , շու Նըվէ իճրա օլմալը : Իմնա , էօյլէ նգովքարա իթիպար օլունմագ լաղըմ կէլտիքտէ , բուհպանլարը մըղը տաղարա սիւրմէք լաղըմ կէլիւ իմիշ , զարարը եօգ , պու նգովքա իթիպար օլունտունտա , տիկէրլէրի իշին պիր գուպպէ չէվլիլիլ . Իմնա պունուէն թահ թընտան պիր նէվլ մէզնէպսիլլէ չըգար իմիշ . զաւրարը եօգ , մէկէրլի բուհպանլարը կէշինտիրէճէք գաւտար սօֆուլմը մը էքսիք տիր :

Իշիթ , Իլիւտօն , եւ ճէհէննէմ հիւքմտարը իշիթ , սէնին զէնճիրլէրին իլէ պաղըլ օլուպ , վէ տէհ շէթլու աթէշլէրինտէ եանան կիւնահքեարլըր տախի , պէօյլէ պիր կիւնահա ճէսարէթ իտէմէմիշէր տիր . հէմ սագըն քէնտինի , սէնին բատիշահլըղըն արթըգ խիթամ պուլաճագ տըր , զերա , ճէհէննէմտէ պուլու նանլարըն քեաֆֆէսի տախի պիրէր Կիւք մէպնի կիւնահքեար օլմուշար , վէ սէնին հիւքմիւն թահթընա տիւշիւշլէրտիր , իմտի մատամ քի Կիւք իլէ օլան եէմին , եէմին տէյիլ իմիշ , վէ պինաէն ալէյհ Կիւք իլէ իշլէնէն կիւնահ տա կիւնահ սայըլամագ . տիմէք տիր քի , կիւնահ վէ ճէհէննէմ արթըգ պօշ շէյ տիր . էկէր պունուն տա թահթնտան տինսիլլէ նէշէթ իտէր իսէ , պու գապահաթ տա , Իլիւտօն , նէ պէնիմ տիր , վէ նէտէ հիշ պիր տինտարըն , իլա Սրբազան Սարգիս Պատրիարք իլէ , Յակոբ Սրբազանըն , վէ էլլի նէֆէրի

պիր արայա կէլէ , թէքմիլ պիր քերականու թիւն տէր սի խզահ իտէմէյէն բուհպանլարըն տըր :

Շու Համագումար Կրօնական Ժողովուն ազարարը , միլլէթիմիլին բուհանի ֆէրայիլլին պէյան իլէտիքաէն սօնրա , ճիսմանի մէսալիհինէ տախի ըյեստէթ , վէ մուսալէնէթ իտէճէքլէր . էօյլէ մի :

Լման , ուզանգ ուզանգ , :

Իշ նէ տէրօրնիլ Կրօնասէրլէր , աճէպա միւպա լաղալը վէ իֆիթիւմ մը տըր սէօյլէտիքլէրիմ :

Տուր , աճէլէ իթմէ , Կրօնասէր տէրտտաշ , եախօտ միլլէթտալմ . օլ միւշքիլի հալ իթմէք իշին , քէյֆիլէթին էսատընա միւրաճաւթ իտէլիմ : Նէ թապիաթա հիւքմ օլունուր , վէ նէ տէ թապիաթըն գանուու տէյիլլիլ . հէր թարլա քէնտի մահսուլուն , վէ հէք աղաճ քէնտի մէյվէսին վէրիլ :

Պիր գաշ լյուպաթ իւզլէ , բուհպանլըգ շէրէֆինէ շայէսթէ պուլունանլար պէր թարաֆ օլունուգտա , « տէրտ ու եարէ պիլիմ տիր , ու թանմագտէն նէ ֆալիտ » , կէրուտէ գալան բուհպանլարըն աւըլարըն թէֆիթիլ իտէլիմ . հէման հէր էսնաֆտան իպարէթ պիր ճէմիյէթ , աշը , պիլաղ , սաաթաղ , սէպղէվաթ , ճը , ֆասուլէաճը , պագլաճը , պագլաթաճը , գայըգճը , գալըագճը , թուղաճը վէ թուլումպաճը , վէ տահա պիլմէմ նէճիլլէրիտէ իլալլէ իլէ , Կիւքիլլէ , պօշ կէզէրէք , վէ իֆլասէ չըգարագ բաբսս օլանլարը :

Վարդապետլէրին տախի աւըլարընա վագըֆ օլմագ իսթէր մի սին . մէյյուսիյէթէ տիւշմէք իշին , էվ վէլա պիրաղ գալպինի բէքլէշտիր . գաւնղի Միաբանու թիւնտան օլանլարը սօրարսըն . քիւշիւք վանլարընքիլլէրի , վէ իշլէրինտէ պուլունան պաղը պախթաղ շալանը ըրայէթ ու թաաղիմ օլանլարը , տանա պախշ իթտիմ . սէնէվլ միլլէթիմիլլին պիր գաշ պին քէսէ ագճէսիլլէ պէպլէնիլլէն շու Կրօնաղէմտէքի Սուրբ Յակոբ վանքը Միաբանու թիւնտան պիր իյի տիգգաթ իլլէ . էքսէրիսի պաշգա պաշգա մէմէքէթլէրտէն , պիւրէր սէպէպ իլէ , եւ գաշարագ , վէ եւ տա կէօլէ :

բէք օրայա թօբլանմըշար, պիր վագթ փոքրաւորուգ, պիր վագթ խըտմէ թճիլը, վէ պիր վագթ խտարեճէ ու-
ֆագ թէֆէք միւտիրլըլէրաէն սօնրա, մահէլլի մեղ-
պուրուն իգթիլդարնճա, ագշամ սապահ քիլիսէլէրտէ
խասրը հսկիթմէյէ մեճպուր պուլունմալարը սայէսին-
տէ, պաղը տուարը էղպէր իթմէլէրլըլէ, վէ Սիա-
բանուլթիւնուն իշինտէ պուլունտուգտան սօնրա,
թաշրա չըգմալարըլըլ, սըրըլարը ալէմէ ֆաշ օլմալըն
նիյէթինէ մէսին, Սիաբանուլթիւն թարաֆընտան մեմ-
նունէն միւսաատէ ճայիլ կէօրիւլմէսիլլէ, պաշարընա
պիրէր վէղար կէշիրիպ, վարդապետ չաղըլմագտէտիր-
լէր տէր իսէմ, շիւբհէյէ զահիպ օլմա. շիւբհէլէնտին
մի, պէշ ալթըր այտան պէրու, Նըուսաղէմ մէսէլէսի
խամլըլէ կէղէն շու էսէֆամիլ մէսէլէյի լըյըգըլա միւ-
թալլա խոււպ, վէ օլ պապտէ գալէմէ ալընան միւ-
պահասալարը պիր խի կէօղտէն կէշիր. վէ տահա զի-
յատէ զանի օլմագ իսթէր իսէն, օգոստոս 3 տէ, մեղ-
քիւր Սիաբանուլթիւն իշինտէն պիրիսինին գալէմլըլէ
էաղըլա, պու թարաֆա կէլմիշ օլան պիր մէթու-
պուն, շու աթիտէքի իֆատէլէրինի, թէքէրրիւր իւղ-
րէ օգն :

Հիմոյէ գատար, վանքտան սէնէվի վարդապետ-
լէրէ իքիշէր եիւղ, վէ սարկաւաղլար իլէ դպիրլէրէ
էէթմիշ իքիշէր զուրուշ իւճրէթ վէրիլմէք ստէթտէն
իքէն, պու տէֆա տիշարտա սարֆ իտէճէք փարամըղ
գալմատը տէյերէք, էմանէթէ խիյանէթի իրթիքնապ
պիրլէ, վարդապետլէր, միւթէվէֆա Յովհաննէս Ս.
Պատրիարքըն գաբալը օտասընը աշարլար. կիւյա քէն-
տիլէր ալթըշար եէտիշէր եիւղ, վէ պինէր զուրուշ
գատար պէյնլէրինտէ թաղսիմ խոււպ, վէ սարկաւաղ-
լարա վէ դպիրլէրէ իսէ, փարա իսթէյէնէ ալթմըշար
զուրուշ վէրիպ, վէ փարա եէրինէ էովապ իսթէյէնէ
տախի, պիրէր իքլէք էնթարի, պիրէր կէօմլէք, վէ
պիրէրտէ ուչգուրսուղ տօն (մէթթուպուն լագըրտըսը)
վէրիլլէր :

Սարկաւաղլար վէ դպիրլէր, վարդապետլէրին քէն

տի իսթէտիքլէրի կիպի, սահիպսիլ փարալարը, պէյնլէ-
քինտէ գըրըշարդլարընը կէօրտիւլլէրինտէ, պիշ պո-
շարըն զուրուշտան նէ վագթ գորլուլաճաղըլ, պիլմ սայի-
լէվալմալմըլլէր իֆ գայըրաճագ, ինպիլէր իվէպիլլէրի գապար
էէմ փարա ալըլար, վէ հէմպէ պիլլէլէր իլէ շէպէր, լալին պիշ-
լէր իսէ մէշլ լիււս, պիր քէֆա խալիսա պիլլէլէր օլագ, շէ-
ֆա բէղլէր օլագ իլէն, պիրալ լալ էա թիւլէր բիլլէրէս իւղէ,
50 պիրէն շէպէր իվէր իսէ պէրթիլլէր. նէ խալիճպէն պէշտ-
րա կէլէրիլլէլար, վէ նէ պէ ֆէպիլլէր. լըրալմըլ վէ հոլալիլլէ-
րալ պիլլէլէն լար. . . տէյերէք, օգոստոս 1 տէ, իւ-
թանպօլա Նըհանուր ժողովա կէօնտէրմէք նիյէթիլլէ
պիր արզուհալ թէրթիպ իտէրլէր, վէ էվիլլէր օրանըն
մէճիսինէ թագտիմ իթմէյի միւնապիպ կէօրէրէք, պիր
իճրա կէօրէմէտիքլէրինտէ եինէ պուրայա միւրաճաաթ
իտէճէքլէրին պէյան իտէրլէր իսէ տէ, հալա մեղքիւր
թարիլիսէ գատար պիր ճէվապ ալամաղար :

Պիր թարաֆտան պու գըլ ու գալ կէզմէքտէ իքէն,
տիկէր թարաֆտան պիր միւնաղաա տահա զուհուր
իտէր. էանի, Սիւրէ Ֆանիւս, էախօտ, Հաֆարի կիւն-
լէրի, Սիւրէ Նադա, լտեանտա սէյլէնմէք ուսու-
տան պուլունուպ, հալ պու քի Պատարանա սէյլէտիլ-
լէրինտէն, իշլէրինտէն դպիրին պիրիսի շու իուսուսու-
վարդապետլէրէ իսթար իտէր, վէ լաճապալ վարդա-
պետլէրտէ հագգ վէրիլլէր. վէ Վարդապետըն իլք
աղշամըր, լալիստա սէյլէտիլլէրինտէ, քիմնէ թա-
րաֆընտան մուճանաաթ օլունմալ իսէ տէ, իքինճի
աղշամըր եինէ լալիսա կիթտիլլէրինտէ, էօթէտէն
Ներսէս վէ Պօղոս վարդապետլէր, ախալ, ա ինչ թիւ
քան է, ինչու լէս լսէր, տիմէքտէ իքէն, տիկէր թա-
րաֆտան, գարըլար խոստովանահայրը Ստեփան վար-
դապետ Նիմին իւղէրինէ չըգարագ, Սեղանը համբու-
րել իթտիքտէն սօնրա, եիւղիւ Սեղանա, վէ էլլէրի
աշաղա տօղըու օլաուղու հալտէ, ալան կիպի տու-
րուր, վէ Սուրբ լաուուաճ պիթտիքտէ, աշաղը ինտի-
կինտէ, Ստեփան սարկաւաղ մէրդաւմուն էանընա կի-
տիպ, Հայր սուրբ, նիլին եօգարը չըգտըն, Սուրբ

Աստուածը Ատեանտա օգուժադ կիւնա՛ն մը տըր տէ-
յու սիւտը խոէր . վէ մերդուժ տախի , ալֆ օլո՛ւմա՛ղ
կիւնա՛ն քըր տէյու ճէվադ վէրտիկինտէն , Սարկաւադ
տախի ճէվադ վէրէրէք , « Իմա՛ի պէօյլէ օլո՛ւմա՛ղ , Պապա-
րաֆ իկիկին վազիկա , « պո-ժամո-յ ալ քըր » պէնէրէ , էլէն
պէսի Գարալըր եէրէրէ ֆըրլիպըրն կիւնա՛ն պէնի՛լ թի քիւր .
վէ պո-նո-ն ճո-ղայիի , ժամո-յ իսիկիկին Գապար օլո՛ւմա՛ղ ,
անիկա ճէպիկէ Գօյարաֆ , Սէղանա Գօլո՛ւմա՛ղն կիւնա՛ն պէնի՛լ
թի քիւր . օլ խապովանա՛ն իկիկին Գապընա , ալ ժամո-յ վէրիւ
քիւր պէյո- , Սըբո-լի-ն ալաղա կիւնիկէ վազիկ , չէ իայ , չէ իայ ,
սէն քա՛նա խոսովանա՛ն օլմաճըրն քըր պէնէրէ , Սըբո-լի-նապոն
ճահրո-թ Գըլաղըն , կիւնա՛ն պէնի՛լ թի քիւր , տէր :

Եկեղեցի տէրունինտէ , պիր եանտա Համբարձի
սէօյլէնաճըտէ , վէ պիր եանտա պու ուղղունտուղղադ-
լար կէջմէքտէ իքէն , պո- ապա՛մ Արո՛ւսն սովըրո-լի-նո-նո-
ալի ի-սի իկիկէ կիւնիկէ քիւր , տէյէրէք , վազիկիլէ , Սայր
եկեղեցիտէ , Երուսաղէմ վէքիլ Սահակ վարդապէ-
տին եաքտըր կիպի , ալըպ պաշընը տիշարը ֆըրլար ,
վէ տահա պու՛նա էմա՛լ հարաքեաթը նահէմիլարէ զու-
հուրէ կէլըր :

Մէղքիւր մէքթուպու եաղան զաթ , շու քէյֆի-
յէթլէրի պիրտիրտիքտէն սօնրա , ուսուլի մէղհէպիլ-
յէսի տէրքեար պուլունան պիր միւհլէրէմ րահիպ-
տէն , քիլիսէճէ օգուժադ պաղը տուալարըն վազ-
թի վէ նիղամը հադգընտա , Տօնացոյց սուրէթինտէ
պիր մէքթուպ իրսալինէ հիմմէթ պույուրմաւորը րէ-
ճա իթտիկիլէ պէրապէր , եազտըր ուղղունտուղղադ-
լարը սօղըռտան սօղըռոյա միլէթէ խիթապէն եազ-
մաղա հիճապ խլէտիկինտէն , եալընը պիր շախա
խիթապէն եազտըրըն տախի իֆատէ խլէմիշ տիր :

Եթիւ Մէրքիւր եէթիւ , եա՛ իւհլար թաթարը ,
վէ եէթիւտիր շու բիւր էսէֆ խապէրի Հայաստանըն
հէր թարաֆընա վէ տիւնեանըն տէօրթ թարաֆընա .
իլիթսինլէր Հայլար վէ միլէլի սայիրէլէր , շու Երու-
սաղէմտէրի Սիաբանուլթիւնուժուղըն վէ գանըմը ու-
րըրմը պէհաթը պուլունան վանքըմըրըն հալէրինի :

Օֆ , Երուսաղէմ պիր մէմէքէթ քի , պիւթիւն
ճիհանըն իլթիպադը շէտիտինի մուճիպ օլմադտէ .
Սուրբ Յակոբ , պիր վանք քի , քեաֆֆէյի խրիսթիան
միլէթլէրին շայանը փէսէնտինտէն վէ հասէտինտէն
պուլունադտէ . ֆէգաթ , իլինտէ պուլունարադ , հէր
եզլ , հէր այ , հէր կիւն վէ հէր սաաթ ճէմի միլէլի
սայիրէյէ միլէթիմիլ սրֆաթընը խարազ խլէլէն Սիա-
բանուլթիւնուժուղըն ազալարընը եքսէրիսի , հայրֆլար ,
էօյլէ քիմսէլէր քի , շէրէֆիմիլ օլապիլէճէքլէրինտէն
վաճ կէլէլիմ էմնա , պայիսի րէզալէթիմիլ օլո՛ւմա՛ղ-
ընաւա , պու՛նտան սօնրա տախի թէհամիլ-լիմիլ
ճայիլ վէ միւմքի՛ն մի ալը :

Պիր Սիաբանուլթիւն քի , իլինտէ պուլունան Մա-
գասէրլէրի պիր պէհանէ իլէ կիւճէնտիրի քէնտու-
տէն եիրադլանտըրը , վէ օլ վազթտա ճո-րիսա , եա-
լուսո ո-խապանց չաղըրըր . պիր Սիաբանուլթի քի , միլէթէ
իթաաթ իթմէզ , ալտըրընը վէրտիկին քիմսէյէ պիլ-
տիրմէզ , հիսապ կէօսթէրմէզ , մէքթէպ ալմաղ , պա-
մախանէյի իլէթմէզ , խաաթախանէ քի շաա խոուպ ,
կէրէք քէնտուլի , վէ կէրէք գէվալը ուխաաւորլարը
գալըրմազ . պիր Սիաբանուլթիւն քի , սօղըռտան
սօղըռոյա խի եազմադ օգուժադ պիլմէզ . պիր Սիաբա-
նուլթիւն քի , տահա քիլիսէճէ տուալարըն վազթիլին
վէ եէրինին ֆարգընտա օլմաւորընտան , Իսթանպօլ-
տան թալիմաթ իսթէր . պիր Սիաբանուլթիւն քի , քի-
միսի աճընտան ինլէր , վէ քիմիսի տախի թօղլուղըն-
տան բաթլար . վէ նիհայէթ պիր Սիաբանուլթիւն քի ,
տէյիլ րուհանի վէ ճիմանի խուսուսլարտա տիրայէթ
ու էհլիլէթի տէրքեար օլմաւադտէ , իլա պիղզաթ քէն-
տու քէնտուլէրին գատը ու հայսիլէթլէրինին զէր-
րէճէ ֆէհմիլտէ օլմաւորըն հալտէ , իլիտինիլ տիւն
եալար , « նզմիլ վար տըր , նզմիլ վար տըր , պիլ միլէթ
ֆիւլան թանլամայըր . պիլ անճադ քէնտի իլիմիլտէն
բաթրիք իսթէրիլ , էմնա լայըզ օլո՛ւն օլմաւըն , էլ վէ-
րիքի նզմիլ իճրա օլունուպ , իլիմիլտէն պիրիսի օլ-
տան , տիշարտան կէլէճէք Պատրիարք Հրէշտակ տա-

իսի օրոյս Գապուլ իթմէնիդ անիմէյէ ճէսարէթ խտեր :

Իշխոնիիդ Հայլար , խուսուսիլէ , ճահիլանէ , Սիաբանութիւնուն թարափընը թուծուպ , հիշ պիր դուսուրլարընը կէօրմէք իսթէմէյէն Հայլար , իշթէ պուօլ մէտհ իթտիկինիդ Սիաբանութիւն սուր .քի , տահա եէնի Պատրիարք կիթմէզտէն էվլէլ , շիմտիյէ գատար էմնալի կէօրիւլմէմիշ սուրէթտէ , էմնհնէթէ խիյա .նէթ խտերէք , միւլթէվէֆիս Ս . Պատրիարքըն օտաօրնը աշմաղէ , վէ փարալարը բայլաշմաղա իրթիքէտալ խտեր :

Հայլար , քիմիսն տիր օլ վանք , միլլէթիմի մի տիր , եօգսա վարդապետլէրին մի տիր . միլլէթ մի վարդապետլէրէ իթաաթ խտէճէք , եօգսա վարդապետլէր մի միլլէթէ :

Սխտաւորլար , օրոյս հէր սէնէ կիտիպ շուհճա փարալար վէրտիկինիդ նէ նիյէթէ մէսիտիր . թօբլանսն մէսլաղ իլէ , մէքթէպլէր աջըլպ միլլէթիմիդ չօճուգլարը օգուսուլար , վէ խասթախանէլէր աջըլպ , միլլէթիմիզն խասթէլէրի վէ պիշարէլէրի գայրըլընլար , վէ սիզլէր իշին տուաճը օլտուլար իշին մի տիր . եօգսա պիր թագըմ իթաաթսըզ վէ ճահիլ ատամլար , պիր գաչ ամիրալար իլէ եէսիլէր իշտիլէր վէ պէնիլէրիտէ բայլաշսընլար իշին միտիր :

Հայլար , ագընըզ պաշընըզ թօբլայրպտա , պիր իյի տիւշիւնիւնիւզ , վէ Նրուսաղէմէ կիտիպ կէլէնլէրտէն տիգգաթըլճա սիւալ իտինիդ , Սիաբանութիւն քէնտուսի իսթէտիկի հալտէ , կէրէք քէնտի բարասըլա , վէ կէրէք իթիլա իթտիկինտէ խարիճտէն եօտիւնճ ալարագ , քէնտույի խտարէ իթմէկէ միւլթէտիր աէյիլ միտիր . իմտի , պէօլէ օլտուղու սուրէթտէ , գաբալը օտայը աշմագ իշին , խարճըլըմըզ գալէմաալար տէյու պէյան իթտիքլէրի սախթէ եօգրէ , գօյուն կիպի ինսնապիլի միտիր . էօյէ պիր հիլլէի վէ խիյանէթի կէօրտիւկիւմիւզտէ , շիմտիյէ գատար , շու մուղիրը Նրուսաղէմ մատտէսիլին պու գատար գապարմաընա , լանտնագրութիւնու Սիաբանութիւնուն գտուլ իթմէմէսիլէ , վէ հիսապ կէօսթէր .

մէմէք իշին , հէր նէվի գաշամագ եօլուհու թուծմասսընա , անճագ պիր գաչ ամիրանըն , Ս . Յակոբ վանքընա կիլլիտէն պիլլէրճէ քիտէ ագճէ պօրճուլ պուլլուհուգլարը սույի զաննընը , թատիպ իլլէմէմէրտէմիտիր . վէ շու օտայը աշմալարը , մէզքիւր պօրճուլարըն արգուսի իւզրէ , սէնէտլէրի , թահվիլլէրի վէմէքթուպլարընը գաչըրմաղէ մէսիտիր աէնիլէ ճալիզ աէյիլ միտիր . Վէ պուշլարտանտա պաշգա , քիմ պիլլէր միւլթէվէրաթա վէ սայիր էշէայի կիրանպէհալէ տայիր տահա նէլլէր գալըրմատըգլարընը . շիւբհէտալ օլմաղէ հագգըլ տէյիլ միլլիդ :

« Պիր տէֆա էմիլէթ պօղուլուգտա , պիր տաիի էվլէրի հալնի պուլմաղ »
Ն . Վ . Լալա .

Սէքքիւր , մէզքիւր Սիաբանութիւնուն անվալը հաղըրէ վէ սահիհէսիլի պիւթիւն ալէմէ թէպիլի իւլէտիքտէն սօնրա , էկէր մէմուրիյէթիլին իթիլապընճա , գալիլայը սէվտիկին գատար , միւսալահայը տաիի սէվտիկին սահիհ իտէ , վէ էկէր գալպիտէ ճիւզիլճէ ինսաֆ ու մէրհամէթ մէքքիւլ իտէ , իլահլար իւլահ օլան բէտէրին խիւբիթէրէ տաիի գօշուպ , հէմ քէյիլլէթի իֆաուէյէ հիմմէթ իլլէ , վէ հէմ տէրէճա իլլէ քի , շու երլորըրմար իլահ օլան , գարնտաշն Վ իւլլէրէնի , վաղ կէշիտին միլլէթիմիզն իւլահ հալէնէ չալըշան խայրիսահան իւղէրինէ , սիթէմլէր , հալգարէթլէր , իֆթիրալար վէ զուլմար երլորըրմարը եաղտըրմագտան :

Վէշ , թօբալ Վ իւլլէրէն , վաղ կէշ շու թէհի զահմէթլէրիտէն , սէն վէ իրիլ ուֆագըլ չըրագլարըն , հէր նէ գատար կիճէ կիւնաիւզ երլորըրմար եաղտըրմաղէ չալըշանըլ , ճիւլմէսի շաֆիլէ օլաճագ տըր . զիւրա , օլ մէշուր Պրանգըլն սայէսիտա , պիլլէրճէ բարաթիլլէրէ մալիք օլմուշուլ տուր :

Վմա , պատէզին տաիի , շու խայրիսահանըն նիլէթի խայրիլլէրի մէմուհէլէրինէ գարըլ , պալ եէմէգ թօբլարը , վէ քէսկին պարուլթար իլէ , հէգարան նէվի իֆթիրալար վէ եալանլար աթմաղէ իրթիքէտալ խտեր իմիշ սին . ին . ֆէգաթ , անլէրին տաիի , հագգա .

նկելթ, սեպտեմբ, վէ ինսանիյէթ թապեալարընտա, պատիրէթ վէ սապր ու թէհամիւլ սիւսհարըլա, մուգալէմէթ իտերէք, էվլէլ ու տիրը զաֆերեապ պուլունաճագլարըն ինքեար իտեպիլըմիսին:

«Պէտխանլարըն շէրէֆ ու էգպալարը շօգ վաքթ սիւրէմէղէր»
Ֆէհէլէն:

Իմնա, մէնղ Ալթահ, մուվադգաթ սուրէթտէ զալէպէ իտեր իմիշ սին, օ տախի տերտ տէյիլ. զերա անլէրտէ օ վադըթ Հոմերոսուհն շու քէլամլարըլա թէսէլլի պուլուրուղ:

«Էլէր տիւ շէնլէր քէնտի ֆիւթուհաթլարընտան էօյիւնիւրէր իսէ, պիղէրտէ քէնտի ասարըմըլ շէրէֆիւն էֆթիսար իտերիլ»

Սիւսս, թէհէքքիւր իտերիմ շու զայրէթինտէն վէ շու մէհարէթինտէն. ֆէգաթ, պիրաղ աղըրտան ալ բարմագլարընը. զերա քէմանը գալպիմ թէլլէրին օլ գատար զիյատէ թահրիք իյէտին քի, կէօղ եաշլարը տէօքէճէք եէրտէ, իւզէրիմէ պիր մէյուսիյէթ կէլէրէք, զէհնիմ պուլանար, ֆիքրիմ տօլաշոր. վէ գալէմիմ շաշըրոր քէնտի տօղըու էօլուհու: Իմտի, պրագէինէ պէնի էվլէլլի տէրէճէմտէ քի, միլլէթիմին շու ահվալը հաղըրէսի վէ աթիյէսի իւզէրինէ պիր աղ տահա աղլատրգտան սօնրա, կէօղլէրիմի սիլէրէք, ճաւա հայաթ, վէ վիւճուտէ գուլվէթ վէրէն թաթը ույգույա միւրաճաաթ իտէյիմ:

Սիլլէթիմ, միլլէթիմ, սէվլիլլիւ միլլէթիմ, էիւզլէրճէ սէնէլէրտէն պէրու, տայիմա պիր գաշ ամիրալար վէ բաթրիքլէր էլլինտէ նէլլէր չէքտին պիլըմիսին, պիր գաշ միլլիօն նուֆուստան իպարէթ պուլունտուղուն հալտէ, մալին իլէ, ճանըն իլէ վէ ըրզն իլէ, անլէրին էլլէրինտէ էյլէնճէ օլարագ, շիմալիք շու սէֆիլ հալէ տիւշար օլմուշ օլտուղուն ֆարգ ու ֆէհմ իյլէմէքտէ մի սին. թէրպիլլի միլլէթլէրէ նիսպէթլէ, աճընարագ սէօյլէրիմ, հէման հայլանլար մէսապէսին տէ գալմըլ օլտուղու մուգա տիգգաթ իյլէմէքտէ մի սին. վէ շու հալին իսէ պիրինճի սէպէպի, քէնտի իւտարէյի րուհանիյէ վէ ճիւմանիյէմիլլի, քէնտիմիլլ աւլա գարըլմայարագ, պիր թագըմ ճահիլ, զալըմ, պար.

պար վէ մէնֆուաթը զաթիյէսինէ չալընլարա թէսլէմ իտէկէլտիկիմիլ օլմուշ իտուկին խապէր վէրիւր էսէմ, իշիտիլ միւթալաա իտէր մի սին:

Սիլլէթիմիլ թէքնէսի, օլ տէհէթլու պօրալար իլլինտէ, վէ ճահիլ գաբիտանլար իտարէսինտէ, զալըմ Կէրտիւնիւն հիւքմիւ իւզրէ չալգանմագտէ իքէն, պագէն, Սէրուպլար, Սահակլար, Ներսէսլէր, Սալգանլար պիղգաթ պուլունուպ, վէ պագէն տախի քէնտի րուհարը վասէթասըլա, գատար տերեայը մուսի պէթտէ միւսթէղրագ օլմամաքնա սոյ ու զայրէթ վէ հիւմէթ օլունմուշ իսէ տէ, նիլլէ տէֆալար տախի թէհլէքէլէրէ թէսատիւֆ իտէրէք, տիւշարը մէյուսիյէթ օլմագտէն խալի պուլունանմամը տըր:

Սօն թէհլէքէ կիւնլէրինտէ, պիր թագըմ Լէրիքլէսլէր, Սիւրօնլար, Սիւրաուլար, Սինօսլար, Գաթօնլար, վէ Լօմէն Սիւնիւն Կապրիէլ րահպլէրի վէ Բօտօֆլարը պիր արայա կէլէրէք, վէ հէր նէվի ֆէտաքէարըլը կէօղլէրինէ ալարագ, շու պէտպաթ թէքնէյի պիր սահիլ սէլմէթէ չըգարտըգտան սօնրա, էհիլ մէհարէթ վէ սահիլ լիպգաթ գաբիտանլարա թէսլիմ իթիլթտէն պաշգա, կէրէք միլլէթիմիլ զին քէնտի րէվիլլինէ, վէ կէրէք գաբիտանլարըն թուլթաճագլարը թարիլլէրէ տայիր պիր գալանինի միւլֆիտէ գալէմէ ալըպ, վէ հէր պիր իւրտմէթէ վէ ֆէրայիլլէ պիրէր հուտուտ կէօսթէրմիլ օլտուգլարընտան, գալանինի մէզպուրէնին իսմինէ, էրմէնիճէ Լըգային Սահմանադրութիւն թէսմիլլէր իթիլլէր:

Լհ, թէճէլլիսիլ միլլէթ, թէճէլլիսիլ գալանին, վէ թէճէլլիսիլ իսիմ:

Սիլլէթիմիլ շու մէմուլլն զայրի իգպալէ, ինայէթի Լէպպանիլլի իւզրէ միւյէսսէր օլուր օլմաղ, Լնիլլիլ շաիրլէրինտէն մէշուր Սիլտօնուհն ֆէրիլթէլլէրի, էանի, միլլէթիմիլլին Լըգասէրլէրի, Հայրէնասէրլէրի Ուսուլմասէրլէրի վէ Կրօնասէրլէրի, հատտէն պիրուհն չիւքրանիյէթ իլէ, Լմուրլար, Տրիաուլար վէ Բօնլար Կիպի, 1861 սէնէսի մայիս 28 ինտէ, Հիւնքեար իս.

կէլէսի նամ սահրատա, թէրէննիւմաթը միւհասիրէ-
լէր, վէ տիւրիւզան նաղմէլէր իլէ քաղս խախու, վէ
չաղ ու խէնտան օլտուլար, վէ քէնտիլէրինի Սաթիւ-
նա սայէսինաէ, պիր Սսկեդարա նայիլ օլմուշ ատտ խ-
լէտիլէր:

Գրադանձ ֆէլէք, Հայլարըն շու իգպալինի չէքէ-
մէտիկինտէն, զալըմ Լձէլի թահրիք վէ իղալ խլէտի,
վէ Լձէլ տախի քէնտի հիւքմիւ թահթընտա պուլու-
նան զալըմէ Լթթոպոսա էմր խաէրէք, միգեասը (մա-
գաս) միւ հլէքիլէ, Լըուսաղէմ Պատրիարքը Յովհան-
նէս Սրբազանըն խայթը էօմիւնիւ գամթ իթտիրտի:

Պիր սէնէտէն պէրու, միլլէթիմիլ թէքնէսինի էիւ-
նէ քէնտի մէրամլէրինէ էլլէնձէ խլէմէք նիլէթի խա-
շինէ վէ շէրիւհսի իւղէ, պիլա թէհամմիւլ պէքլէ-
մէքտէ օլան Յուգալար, Վասալար, Մերուժանլար,
Վէստ Սարգիսլէր, Շարլ տը Նափարար, Գարոնիալ
աղ Բէճլէր, վէ Լօթէն Սիւնիւն Բօտէնլէրի, Սօրօզ-
լարը վէ Սէթր տը Լէգօլլարը, ֆուրսաթ եաֆթէ
տիր տէյէրէք, անինտէ պաղա գալգըլ, վէ Սիւտ-
նուն շէթանլարընը քէնտուլէրէ մուալլին ալարագ,
Գոււմգարու մէքթէպի տէրոււնիտէ, վաթթիլէ ա-
թիդ Լուսանլար մահպուպէսի Լլէնայը, Տրօլա դը-
րալդա տէսի Փարիզին գաբմասըլա, շան ու շէրէֆ
վէ նամուս զայրէթիլէ, մուհարէպէյի մէհնուրէնին
զուհուրէ կէլմէսի միսիլլիւ, պիր գաշ, սէատէթի
միլլէթ գանդի միլ իւղէրինտէ տէօնտիւ կիւ ֆարգընա
դուտրէթ ու խաթիտատը պուլունմայան ճահիլ վէ
խայինլէրտէն, միլլէթիմիլ նէղտիտէ Լլէնատէն տախի
զիտտէ զիպըմէթ գուրա գուլթուսուսուն քիւշատը
մէն օլունուպ, վէ պինաէն ալէյճ Սահմանադրութիւն
հուգուգունուն զասպ ու զապթ օլունմասըլա, շու
մէյտանտէ պուլունան տէհշէթիւ վէ էսէֆէնկիլ միւ-
լէթ մուարագասը զուհուրան կէլմիշ տիր:

Լլայալըմ Հայլար աղլայալըմ, վէ պիր տէֆա խա-
տանըն էսասըն անլայալըմոս, էօյլէ աղլայալըմ:

Լա Լըբեմիա Սարգարէ, աղլա աղլա պիգիմ իլէ պէ-

րապէր, զիրա ֆէրէտալըմը Լըուսաղէմ իւղէրինէ
տիր, վէ շու քէլամլարընը:

«Ողբմութիւնք տեառն անապաւ են, և ոչ նուաղեն գթութիւնք
նորա: Ի նորոգումն առաւօտու բաղմանայ ճշմարտութիւն քո տէր: Ա-
սոց անձն իմ բոյ բաժին իմ է նա. վասն այնորիկ ակն կալայց նմա: Բա-
րերար է աստուած ի վերայ համբերողաց իւրոց. զի անձն որ խնդրէ զնա՝
բարի է օր համբերէ նմա ճշմարտութեամբ, և հանգչի նա: Ի վերկաւեառն ոչ
հազգըմըզտա թէքէրրիւր իլէ:

ԼՅ, Լպգասէրէր, կէրչի միլլէթիմիլ, բէք շօգ
տէրա ու աֆէթ վէ զուլլարա թէհամմիւլ իթմիշ
տիր. ֆէգաթ պու տէրա, ֆէգաթ պու աֆէթ վէ
պու զուլլ թէհամմիւլ վէ թէսէլի գապուլ իթմիշ
տէրէճէտէտիր տէր իսէմ, միւպալաղա տըր տէմէյի-
նիլ. զիրա, միլլէ յայիրէտէն կէրմէյօրուզ, խարիճ
տէն տիւշմէնլէրտէն կէօրմէյօրուզ, իլա պիղլաթ
քէնտի գանտաշ վէ գարնտաշարըմըզտան, վէ խու-
սուսիլէ, հէր պիր խիլուկի քէնտուլէրտէն պէքլէ-
մէքտէ պուլունտուլուճուզ րուհպանլարըմըզտան
կէօրիւյօրուզ:

Լվլլէթ, թէսէլի գապուլ իթմիշ պիր տէրա:

Սիլլէթ գալլաասը էվլէլա խաֆիֆ սուրէթտէ
պաշտալը. միւհթէրէմ զաթլար շու գըլ ու գալ ա-
թէլինի սէօնտիւրմէյէ չալըշաճագ եէրտէ, պիր էլ
լէրինտէ սու թէսթիսի, վէ տիկէր էլլէրինտէ տախի
իսրիլթօ շիշէլէրիլէ, ուղուրսուզ աթէլին տահա զե-
յատէ ալլվլէնմէսինէ չալըշտըգլարը հէնկէամտէ,
կիճէ դարանլըգտա վէ կիւնտիւզ նիգապ ալթընտա
կէղմէքտէ օլան ճիլվլիթլէր, պիլլէմէյիլ նէ վատլէր ի-
լէ Սարգիս Սրբազանը գանտըրալար, կէրուտէն Լ
յօլալար, Տէրպէնլէր, Մէթանլար, Փաբաղէանլար,
Չըրաճէանլար, Սըրմըրէանլար վէ Ղանաղէանլար վէ
թէվապիլէրի կիւլիւշմէյէ պաշտալար:

Լլանաճագ մէսէրրէթ:

Սահմանադրութիւն Տալիսար, միւմայիլէյճ Սը-
բազանըն, հէր նէ գատար էսկի գուլլէթինէ պիր

1) Սահմանադրութեամբ սրբազան վաղըֆ օլուպ, սալարընը գա-
լթարարագ, գուլլէթիկի զայլ իթտիւնէ գարընըն իոմի տիր:

մանի զապրիմիշ իմիշ իսէտէ, էնանիյեէթի (ինքնա-
սիրութիւն) սայէսինտէ գուվիէյի թապիյեէսինէ մու-
լիք օլմուշ օլտուղունտան, Աղգասէրլէր վէ Սահմա-
նադրասէրլէրտէն տիզը ինթիգամ տլմագ նիյէթիյլէ,
Սահմանադրութիւն պինասը զայիֆ տիրէքլէրինտէն Սե-
ղու վէ Սիւնատի տիրէքլէրինի, Սամսն միսիլիւ գուվ-
վէյի քեամիլէսիյլէ չէքիւ, վէ «մեռցի տնձն իմընդ-
ազգակիցս» տէյէրէք քէնտուսի տախի պէրապէր օլ-
տուղու հալտէ, պիլլէրձէ վէվաթըն հէլաքինէ իր-
թիքէանդ իլլէտի:

Հէյվան, Սահմանադրութիւն պինասընը խարապ
իթմէք իչին, եալընըղ օլ գաւտար իճրալար քեաֆի օ-
լամաարգլարընտան, սէօլլէրինի, վատլէրինի, իմզա-
լարընը վէ միւհիւրլէրինի տախի բայիմալ իլլէտի:

Վէգաթ, Վիգթօր Հիւկօ, միւմայիլէյհ ճէնասը-
լէրի, սէնին այնի խուսուսաա ֆասլ իթտիկին զաթ
կիպի, պարինէ ֆատնիյէթինի իճրա իթտիկիլէ պէրապէր,
սայիբ սուրէթտէ մէնֆաաթը քէսիրէլէր, վէ իճրաա-
թը ճէսիմէլէր իպրազընա տախի միւգթէտիր օլամա-
արզընտան, տիւնեատա ճիւմլէնին նէֆրէթինի տա-
վէթ իլլէմէքտէ պուլլունտուղու չէյլէ տուրսուն,
ահրէթձէ հալլինէ տախի շիւբհէլէր վէրտիկինտէն,
արթըգ օլ խուսուսուն Նիւտօնտան անլաշըլապիլէ-
ձէկի աշիքէար ալը:

Եւ իլահլար, Նիգօլա Վապրինսնուն Ռամալլար
հագգընտա սիւալ իթտիկի կիպի, պէն տախի շիմտի
քէնտի հագգըմըզտա սիւալ իտէրիմ:

«Օլ պիւլիւք զաթլար նիձէ օլտուրար. արթըգ պունտան սօնրա սա-
հիհ Հայլար կէթմէյէձէքմիլիւ Աճէպա, պիլիմ իչին հագգանիյեէթ տէ-
նիլէն չէ, թարտ մը օլունմուշտուր:»

Հայլար, աշըլընըղ միլլէթիմիզի, միլլէթիմիզին
շիմտիքի հալլի հիչ պիր հալլինէ մանէնտ տէյիլ տիր.
վէ պունտան սօնրա կիրիֆթար օլաճաղը մուսիպէթի
թէֆէքքիւր իտէր իսէնիզ, Հայ աօղմուշ օլտուղու-
նու. զանատիմ օլաճագսընը:

Հայլար, քէնտիմիզի թէրպիլլէրի միլլէթլէրէ մախ-
սուս պուլլունտան գըլաֆէթտէ կէօրէրէք ալտանմա.

յալըմ. բօմասաղը վէ եաղը սաշտըրա միւզէյէն
պաշարըմըղ, Մրակօլար, Վօլթըր Սգօթլար, Վա-
մարթինլէր վէ Սիշլէլէր պաշարընա թէշպիհ իթմէ-
յէլիմ. վէ ճէհալէթ ու պաթըլիյեէթ տէօճէյի բէն-
չէսինտէ բիւր եարէ օլմուշ եիւրէքլէրիմիզի, Տիւ-
րանլար, Վաղարշակլար, Պրիւթօլար վէ Սեկէնասլար
եիւրէքլէրի տիր գըլաս իթմէյէլիմ. կէրչի էօնիւմիւզ-
տէ պիր գաւանին բէհպէրիմիզ օլտուղու հալտէ, վէ
պիլլէրտէ տախի արզու, նիյէթ վէ զայրէթ պուլլուն-
տուղու սուրէթտէ, թապիի պուլլունտան ճէվէր ու
խթիտատըմըղ սայէսինտէ, թարիգը ինսանիյէթ ու
մէտէնիյեէթտէ, աղ վապթ իչինտէ բէք չօգ իլէրու-
կիտէպիլլէձէկիմիզի իֆթիխարէն պէյան իտէպիլլիւզ.
Ֆէգաթ շիմտիքի հալտէ, իւզէրիմիզտէ թագլիտէն
եաքըմըղ պուլլունտան բէնկարէնի բարապ թիւլլէրի
կէօրէրէք, քէնտուսիլլէ թալուս գուշու գըլաս իտէ-
մէյէձէկիմիզի տախի, աղա ինքէար իտէմէյիլ:

Հայլար, եալընըղ Նիթանօլտաքի, աթլարը, արա-
պալարը, սէթրի, բալթօ վէ մալաօֆլտըր պիլլէ կէօս-
թէրմէքտէ օլան կէօլլիւքլէրիմիզի պիր թարաֆա աթա-
լըմտա, սահիհէն միլլէթ սըֆաթըմըղ, այնալը միլլէ-
թիմիզ տէրունինտէ, եանի, Հայաստանը գարնտաշ-
լարըմըղ իւզէրլէրինտէ սէյր ու թէմաշալ իտէլիմ:

Հայլար, Վիլօպատա հայվանլարա տախի լայրգ
կէօրիւլլէյէն ալըր եիւրէրի, պուրատա արգալարընտա
թաշըյանլար գարնտաշլարըմըղ տըրլար. պիլլէրձէ
քիսէլիք մալլէր տօլու պուլլունտան մաղաղալարըն եա-
լընըղ գաբուլարընտա օթուրան պէքճիլլէր, գարնտաշ-
լարըմըղ տըրլար. սօգագլարտա բաշալալար թօրլա-
յան, վէ չէօբլէր թաշըյան պիլարէլլէր, գարնտաշ-
լարըմըղ տըրլար. վէ նիհայէթ, քիլիսէլէր գաբուլարըն-
տա տուրուպ, վէ խանլարտա չարըլարտա սիւրիւլլէր-
լէ ալուճ ալըպ տիլլէնէրէք, կէգիւլ թօլաշան եիւգ-
լէրձէ իթթիյարլար, գօճա գարլար, կէնճ գատընլար,
վէ իքի ճինտտէն չօճուգլար, գարնտաշլարըմըղ տըրլար.
արթըգ օլ կիլիտէ պուլլունտան սէֆիլ ու պիսահիւ.

էրիմիղին պուրաճըգտա իֆատէսինէ միւգթէտիր տէյիլիմ. վէ էկէր պալէատէ զեքրի կէշէն զարիպէ-
րին պուրաճա քէնտի էօմր ու թէայեիւշէրի, վէ
մէմէքէթէրինտէքի է՛՛՛ ու չօճուգլարընըն ա՛նվալը
միւհլիքէ վէ միւքէտտէրէլէրին սիւալ խտէրսէնիզ, եւ
շիմալքի հալ, Խախալուս էն լէյաքէ Եֆիլ Պէր Քիլէթ նամ
րիսալէմիզի օգուճաղէ գանաաթ իթմէլիսինիզ, վէ
եանա, եադընտա Սիւսա իլէ պէյնիմիղաէ վուգու
սրւլաճադ իքինճի պիր միւլադաթան միւնթազըր պու-
լունմալըսընը:

Հայաւր, միլէթիմիզ իշին պիրիճիք սէլամէթ եօլու
Լըգային Սահմանադրութիւն տուր. Սահմանադրու-
թիւնու իճրասը իսէ մուհապպէթէ միւհթաճ տըր.
վէ մուհապպէթ տախի անճաբ հագգանիյէթէ րիա-
յէթի քեամիլէ օլունմալա պագը գալա պիլըր:

Հայաւր, պուստան սօնրա, Սահմանադրութիւն
սուղ օլարագ, էսիլի ուսուլտէ պարպարճա պիր միւ-
լէթ խտարէսի պիղիմ իշին միւմքինսիզ օլտուղուն
իլի տիւշիւնիւպ, շու տիւնեանըն մէտէնիյէթի հա-
զըրէսինէ սիւլէք իալինիզ, գանունսուղ միլէթ օլ-
մագ, եապանի հալտէ գալմագ տիմէք տիր. եւ եա-
պանիլի գապուլ, վէ եատա Սահմանադրութիւնա
իթաամթ իթմէլիլիզ:

Հայաւր, Սահմանադրութիւն իհտաս իտիւպ, իմ
զալայըպ, վէ պիր սէնէ հէրքէսէ չէշիսին կէօսթէր-
տիքտէն սօնրա, պիւթիւն պիւթիւն պէր թարաֆ
իթմէք, պիր չօճուղու մէմէտէն քէսիպ աճ վէ թագսիր
պրագմաղէ պէնզէտիկինտէն, պուստան տա պիւլիւք
պիր միլէթ խալիսիլի օլամաղ տինսէ ճայիզ տիր:

Սահմանադրութիւնա մուղայիլի Հայաւր, հըրս,
հիտտէթ, զարաղ, իտտաա վէ նէֆսանիյէթէ, շու
ճէհալէթ ալամէթիքիլի պէրթարաֆ իթտիքտէն սօն-
րա, պիր տէֆա զամիրիկիլէ (խղճմտանը) սիւալ խտի-
նիզ, շու հարաքէթի նահէմլարէլէրինիլտէ, միգտարի
ղէրրէ Լըգատիրութիւն էսէրի կէօրիւլմէքտէ մի տիր:

Տիւշիւնիւնիւզ պիր տէֆա քի, Սրբազան Հայր,

հիշ տէյիլ իսէ, Լըգատիրութիւն խաթըր իշին, իս-
թիֆասընը վէրմէտիքճէ, թարաֆէյնտէն հաշաու-
թիւն վէ խաղաղութիւն իճրասը միւմքին օլապիլէ-
ճէքմի տիր: Լըթըգ, պուստան սօնրա միլէթ, քէն-
տի ինթիլապ իթմէտիլի մէճլիպէրէ, վէ պիր գաշ
փարասը չօգ զաթլարա իթաաթ իտէպիլէճէքմի տիր:
Վէ միլէթիմիզ թարաֆէյնտէն խաթըր վէ կէօնիւլ
պէլասընը մահվ իտիւպ, հէր հալտէ հագգանիյէթէ
վէ ինսանիյէթէ միւրաճաաթ իթմէք իշին, Սահմա-
նադրութիւնտան, վէ կիզլի գուրատան պաշգա պիր
իլի եօլ պուլապիլէճէքմի տիր:

Վէ խուսուսիլէ, Սրբազան Հայր, ճիւմէտէն
զլիտտէ տիւշիւնմէլի, վէ շու սօն տէօրթ եիւզ սէ-
նէլք պատմութիւնումուղու օգուլուպտա, իպրէթ
ալմալըտըր քի, Լըմէնի միլէթինտէ հիշ ճէպրի Բաթ-
րիքլք օլապիլմիլ մի տիր. հիշ պիր տէֆա միլէթ գալ-
զասը գուհուրա կէլմիշտէ, հագգ ու նահագգ, օլ-
վագթին Բաթրիլի տէյիլիլմէտիքճէ, սուլս ու ասա-
յիշ իաաէ իտէպիլմիլ մի տիր: վէ պու տէֆա տախի
միւմքին օլապիլէճէքմի տիր: Բմաի, մատամքի, էվիլէ
ու աիըր իսթիֆալարընը վէրէճէքլէրի էմրի մուգարրէր
վէ միւճէրրէպ տիր, պէօլէ իսնատ իտուպ, վագթ
կէշիլէրէրէք, կիւն պէ կիւն շու ուլղունտուղուգ աթէ-
շինին շիտտէթ քէսպ իթմէսինէ, վէ ան պէ ան միլէ-
թիմիզին էղիլմէսինէ սէպէպ վէրմէքտէն իսէ, նէզա-
քէթ իւզրէ, պարի ֆէտաքէտըլգ պիրլէ, թարա-
ֆէյնի մուհապպէթէ տալէթ իտէքէք, իսթիֆալարընը
պիր ան էվիլէ վէրտէլէր, տին ու մէզէսիլիլէ վէ
էմրի պասիլէթէ մուվաֆըգ ոուրէթտէ հարէքէթ
իթմիշ օլարագ, հիշ տէյիլ իսէ պաղըտըրն հիւսնիւ
թէվէճճիւհիւնիւ գաղանմիլ օլմաղար մը:

Վէպա միւմայիլէհին պու տէրէճէ թէաննիւտ
լէրի վէ էնանիլէթլէրի, քէնտիլէրին, պատէզին տէյիլ
պիր տէֆա տահա Բաթրիլիլէ, իլա միւտտէթի էօմր-
լէրինտէ Լըլոշնորդլուղա տախի նայիլ օլամայաճաղա-

ընա պիր սէպէսի գալի վերմէք տէյիլ մի տիր ,

Պրագլընը Սրբազան Հայր , շու քէնտինիգէ պէլա
օլան , վէ քէնտինիգէտէ միլլէթէ պէլա իլլէյէն Ռաթ-
րիգլիյի տէ , քարողարընըզտա պէլան իթտիլիյիլ ար-
զունուզ իւզրէ , կիտիպ Նշուսաղէմտէ միլլէթիմիզ
իշլան տուալար իտէրէք , վէ պուլունտուզունուզ ա-
ճընաճագ հալիշլին կէօղ ետչարը աեօքերէք , թէօվ
պէքեարանէ պիր էօմիւր կէշիրիւիլ . զերա միլլէթ պա-
գը տըր էմմա , բաթրիգլը պազը աէլիլ տիր :

Ղգգասերէր , միլլէթ թէճէլ իսիւնի սիդտէն պէք-
լէմէքտէ տիր . վայ օնա էկեր իւմիտի թէհի չըգար
իսէ , Ֆէգաթ , վայ , հէմ հէղարան քէզ վայ սիդէ , էկեր
վաճիպէյի զիմէթիսիլի էտա իթմէմէք Վաթի-նու-
նու իրթիքեապ իաէր իսէնիլ :

Ղգգասերէր , աղայընը միլլէթիմիզ հագգընտա ,
Ֆէգաթ մէյուս օլմայընը . չաւընը հագգանիյ-
յէթ իշլին , Ֆագաթ սէպաթ ու պասիրէթտէն այ-
րըմայընը . Ղգայիյն Սահմանադրութիւնուն քեա-
միլլէն իճրասընը վէ մէնֆաաթը միլլէյի քէնտունիգէ
պիր հէտէֆ իտիւիլ , Ֆէգաթ կէրէք զալէպէնիպտէ
վէ կէրէք մաղուպիյէթիսիլտէ , նէզաքէթ , քէմալէթ
վէ ինսանիյէթիսիլ զէրրէճէ զայպ իթմէյիլիլ :

Ղգգասերէր , կերշի տիւշմէնլէրիմիլ Վոլեաթլար
տըրլար , Ֆէգաթ մատամ քի , սէնէմիլ 1861 տիր .
մատամ քի Սալթանաթը Սէնիյէէ զերի հիմայէթիստէ
յիլ . մատամ քի սատագաթը քեամիլէմիլ շէմա կիպի
հիւվէյտա տըր , վէ մատամ քի նիյէթիմիլ Ղգգասի-
րութիւն տուր , « ի քէզ տէր յուսացայ , մի ամա-
չէցից յաւիտեան ոտէյերէք , Ղաւիթ միտիլու , չաղ
ու տէրէճէնիգէ րազմէն , եալընը հագգանիյէթ
սաքանըլա , վէ Ղգգասիրութիւն , Ղուսաւօրութիւն
վէ Ղաքիսութիւն թաշարըլա , գարշը չըգըպ մու-
գալէմէթ իթտիկիսիլ թագտիրտէ , այադարընը ալ-
թընա ալըպ , քէնտի գըրըճարըլա քէնտի պաշարընը
քէսէճէկիսիլ տալա շիւքհէնիլ օլմաւն :

Հայըն , միլլէթիմիլ շիմիյէ գատար հիշ պէյլէ

պիր եալանճըրք , պարպարըք , զամմաղըք , վէ իֆ-
թիրաճըրք վագթի կէօրմէմիշ տիր . վէ գատիմտէն
պերու իսէ , սահիհ բէյրամպէրլէր արասընտա , եա-
լանճը բէյրամպէրլէր տաիսի աալա էքսիք օլմատըղը ա-
չէքեար տըր . վէ միլլէթիմիլի իշլնտէ աալը սանը
պիր թագըմճէզվիթլէր պուլունուպ , շիմտի մէյտանէ
չըգմըշ օլտուգլարը ալէնէն կէօրիւլէքտէ տիր . իմաի
պու կիւնլէրտէ օգուտուղունուզ թահրիրաթլարա ի-
յի տիգգաթ իտիպ , նէրուհ իւզրէ եաղըմըշ օլ-
տուգլարըն Ֆարգ իտիսիլ . սագլընը քէնտինիլի
պաշըճա Տէրյէնջ վէ եախօա Չահ-բէշա րուհուն-
տան . վէ քէնտիսի նէ օլտուղու պէլիսիլ , Ֆէգաթ Ղա-
թօլը պօղմասը օլան , վէ շիմիյէ գատար իամնի լի-
սանըմըգա վէ գալէմիմիլէ ալմաղա իրթիքեապ իթմէ-
տիկիմիլ , վէ իթմէյէճէկիմիլ , օլ եալանճը , միւտահէնէ-
ճի , ճահիլ , սէֆիլ վէ ութանմազ պիր գալէմիսի աաա-
րըրէտալէրիսի , աճագ րէզալէթիսիսի տէրէճէսիսի
անլամագ իշլն օգուլունուզ . էմմա միւլէլիֆի շիմիլ-
լէրտէ , Սրբազան Պատրիարքըն ալօգաթը վէ մահրէ-
մի մէսապէսիստէ պուլունտուղունտան , բաթրիքիսա-
նէ տէրունիստէ , սանթուրլար վէ ոլթանայլար սէ-
տալարըլա գապուլ օլունմագտէ իմիշ . զարարը եօգ ,
պու տաիսի Սրբազան Պատրիարքըն շէրէֆլէրիստէն
պիրիսիտիր . վէ պունա էմալ շէրէֆլէրի էքսիք օլմա-
տըղընտան , միլլէթիմիլ ալէյիստէ սէյլէմէկէ իրթի-
քեապ վէ ճէսարէթ իթտիկի եպէպիլ լուղէթիսի
թաստիգ նիյէթիլէ , հալեա Պատրիարքարան գաբու-
սունտա զապլէթլէր պէրլէթտիրմէքտէ իտուկի իշլ-
տիլմէքտէ տիր :

Իմտի , աղգասերէր , կերշի աղգասիրութիւն պիր
աճայիպ րուհ օլուպ , զուհուրէ կէլտիկի գալսի եա-
գար գալուրուր , վէ մէնղիլ մագսէտէ վասըլ օլուն-
մատըղը թագտիրտէ , պաղէն մահզունիյէթէ կէօ-
թիւրիւր , վէ պաղէն տաիսի մէյուսսիյէթէ , վէ
կերշի գաչանը քօվտլամագ վաճիպէտէն օլուպ , հէրշի
պատապատ հագգանիյէթիսի իճրասընա չալըմագ

Թագաւորն ի գլխաւորն տան տըր . ֆէգաթ չօգ տէ-
 ֆա տախի , եւ թիշիւմէն մէնդիւն պէրու Թարա-
 ֆընտա գալմագ , վէ “ սապր իւէ գօրուգ . հէլվա օ-
 լուր , վէ Թութ ետրրաղը աթլասո արապը մէսէլինէ
 րիայէ թ իմմէք տախի , էմրի պոսիրէթտէն վէ պիւտ-
 նաղարի ի գլխաւորն տան պուլունմագ տէտիր . շու միւ-
 լէթճէ մէսէլէ միւլի , Վաֆօնթէնին պիր մէսէլինէ պէն-
 զէտէրէք խաթմի քէլամ իտէրիմ :

Եւանի , տիմէք խաթէրիմ քի , շիմտի միւլէթիմիզ է ֆ-
 քէարճա իրիյէ Թագսիմ օլունմուշ օլուպ , մէրգուճ
 Վաֆօնթէնին մէրքէպլէրի կիպի , պիր Թարաֆըն իւղէ-
 րինէ Սրբաղան շայր եալանլար վէ իֆթիրտար Թուգ-
 լարը եիւքլէթմիշ օլտուղունտան , աղապ չէքմէքտէ
 օլաբագ , վէ տիկէր Թարաֆըն իւղէրինէ իտէ , կիւյա
 հագգանիյէթ սիւնկէրլէրի եիւքլէթմիշ , վէ միւմայ .
 իլէյն քէնտիտի տախի իւսթիւնէ պլինմիշ օլտուղու-
 հալտէ , ումումէն միւլէթիմիզին վէ միլէլի սայրէնին ,
 վէ խուսուսիյէ հիւքիւմէթին տիգգաթմը Թամմէսի
 իրմաղը իլինտէն կէչմէք իւղրէ պուլունտուղունտան ,
 միւտտէթի գալիլէ զարֆընաս , հագգանիյէթ սու-
 լարըլա պիր Թարաֆըն Թուղլարը էրիւրէրէք խաֆիֆճէ
 սահիլի սէլամէթէ չըգաճաղը , վէ տիկէր Թարաֆըն
 տախի սիւնկէրլէրի աղըրլաշտրագ , օրթա եէրտէ
 գալուպ զարգ օլաճաղը պի իշթիպահ տըր :

Եւ , Սէլուօմէն , իշթէ կէլտի ույգուճ սաաթը ,
 ալարթըք քէնտի քէմանըն էլինէ տէ , էյլէ պիր քէ-
 տէրամիզ բէրտէ վսւր քի , շու մահղուն բուհուճ
 Թաթը ույգուլար իլէ թէսէլլի պուլուն . ֆէգաթ ,
 պէն ույանըպ , Թէքրարէն ասարը մէմուհէն հիմմէ-
 թինէ միւրաճաաթ իտինճէյէ գատար , բէճա իտէրիմ
 տանա , պօշ տուրմա . իլլա սէքիզ նէֆէր բէֆիգան իլէ
 պէրապէր , կիտիպ շու նալէլէրիմ օգուճաղէ բիա-
 յէթ իտէնլէրին ճիւմէսինին տախի հիսսի տէրուլի-
 լէրին Թահրէքէ հիմմէթ իյլէ :

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0623347

